

Museumparkstraat

Museum Boijmans Van Beuningen

Toelichting Francine Houben - Mecanoo architecten

Museum Boijmans Van Beuningen Rotterdam

Museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam heeft een unieke internationale kunstcollectie - van de vroege middeleeuwen tot hedendaagse kunst - die gehuisvest is in een museumcomplex met rijksmonumentale status. De gebouwvleugels van architecten Van der Steur (1935), Bodon (1972) en Henket (1991) zijn namelijk alledrie rijksmonumenten. Door de vele verbouwingen was het museumcomplex in de loop der jaren echter een doolhof geworden. De entree was moeilijk te vinden, het publiek kon zich slecht oriënteren en de gebouwen waren lastig toegankelijk door de vele niveauverschillen. Ook het veilig laden en lossen van kunstwerken was problematisch. Sinds mei 2019 is het museum gesloten vanwege brandgevaar, waterproblematiek, achterstallig onderhoud en de aanwezigheid van veel asbest. Mecanoo architecten is in 2020 geselecteerd voor de restauratie en renovatie van Museum Boijmans Van Beuningen. Het vernieuwde Boijmans Van Beuningen wil zich openen voor een groot en breed publiek, zowel naar de stad als naar het Museumpark. Daarnaast wil het museum voldoen aan de huidige eisen van een topmuseum, waar de wereldberoemde collectie optimaal kan

worden tentoongesteld, met een gastvrije entree, een heldere routing voor publiek, en een sterk verbeterde logistiek.

Om de gebouwen van Bodon en Van der Steur weer in hun oorspronkelijke kracht te zetten en zichtbaar te maken, wordt de toevoeging van Robbrecht en Daem (2003) grotendeels verwijderd. Hierdoor is bovendien een optimale logistieke oplossing voor het veilig laden en lossen van kunstwerken en goederen mogelijk. Er wordt gebruik gemaakt van de kelders en een deel van de betonconstructie van het Robbrecht en Daem-volume. De Van der Steur-vleugel, met zijn klassieke museale beleving, wordt op chirurgische wijze gerestaureerd en de vele niveauverschillen zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt. De Bodon-vleugel, met zijn moderne museale beleving, krijgt zijn ruimtelijke en visuele beleving terug met de oorspronkelijke grote ramen met zicht op de stad. Het Paviljoen Van Beuningen-De Vriese van Henket, met zijn hightech en transparante sfeer, wordt een restaurant dat als een tuinpaviljoen in de vernieuwde beeldentuin komt te staan. Alledrie de gebouwdelen worden zoveel mogelijk verduurzaamd.

Aerial

Model

Een museaal ensemble

De drie monumenten vormen samen met de toevoegingen van Mecanoo het nieuwe Boijmans van Beuningen museum-ensemble. De centrale entree komt logisch in het hart van het museum te liggen. Via de bestaande poort van Van der Steur kom je op de Buitenhof. Drie gevels met het mooie metselwerk van Van der Steur omarmen de ruimte, een nieuwe transparante vierde gevel is hieraan toegevoegd: de zogenaamde Verbinder die de Bodon- en van der Steur-vleugels op een logische manier met elkaar verbindt. Het is een oriëntatie- en rustruimte voor de bezoekers. De Buitenhof wordt beschouwd als een openlucht tentoonstellingsruimte die op verschillende manieren geprogrammeerd zal worden door de curatoren van Boijmans. In het hart ligt de Rotunda: een verdiepte ronde patio die licht brengt naar de entreehal. Via een genereuze, elegante trap daal je af naar deze entreehal. Maar je kunt ook de glazen lift nemen. In de entreehal van dit nieuwe souterrain bevinden zich de informatiebalie, de winkel, lockers en toiletten. Vanuit de entreehal kun je naar de Verbinder en de Bodon-vleugel, waar voornamelijk de wissel Exposities zullen plaatsvinden. De Hollandse Trap wordt doorgezet naar de entreehal en geeft rechtstreeks toegang tot de Van der Steur-vleugel, waar vooral de vaste collectie zal worden opgesteld. Een lift wordt hier toegevoegd die de vijf verschillende niveaus in dit deel van het gebouw ontsluit. Ook de prachtige ronde trap bij de oude entree van Van der Steur wordt doorgezet naar de entreehal.

Overkapte Binnenhof

De Binnenhof in het Van der Steur-gedeelte wordt overkapt. Daarmee is het mogelijk om dit gebouwdeel energiezuiniger te maken zonder de wanden aan te tasten en krijgt het museum een nieuwe, grote ruimte die te programmeren is voor diverse activiteiten. De ruimte heeft een akoestische vloer en een fijnzinnige glazen overkapping met een bijzonder patroon geïnspireerd op een koepel in de Van Der Steur-vleugel. De niveauverschillen in de Binnenhof worden volop gebruikt, waardoor er veel informele zitgelegenheid is voor bezoekers.

Tuinpaviljoen als restaurant

Het voormalige Paviljoen Van Beuningen-de Vriese wordt een restaurant met uitzicht over de beeldentuin en de spiegelvijver. Trap en liften worden omkaderd met een depotachtige uitstalling van de keramiek- en huisraadcollectie die voorheen in de kelder van het paviljoen stond. In de kelder komen nu de keukens, de opslag en de toiletten. Het restaurant krijgt een mooi en beschermt buitenterras. Via de bestaande poort aan het Melkkoppad is het restaurant ook buiten museumopeningstijden toegankelijk.

Stille, onmisbare motor van het museum

De logistiek van kunst, goederen, horeca en afval fungeert als de stille, maar onmisbare motor van het museum. Het laden en lossen is op subtiële wijze opgelost aan de oostzijde van het complex, waar eerst de Robbrecht en Daem-toevoeging stond. In een terugliggend volume is de werkplaats van het museum ondergebracht op de eerste verdieping, bovenop het loading dock. De logistieke stromen van kunst, goederen en afval worden direct na binnenkomst in het loading dock gescheiden en via aparte routes geleid. Deze routes lopen door het verdiepte facilitaire centrum aan de zuidzijde van de Bodon-vleugel, volledig uit het zicht van het publiek.

Opkomende kunstenaars

Op de hoek van de Westersingel komt een uitnodigende, laagdrempelige, niet geklimatiseerde ruimte voor opkomende kunstenaars. Deze museale ruimte is net als Bodon en Van der Steur twee verdiepingen hoog en met mooi metselwerk uitgevoerd. Hierdoor wordt het museumcomplex voor bezoekers als een bij elkaar horend geheel ervaren.

Museum van de toekomst

Voor Rotterdammers en bezoekers van de stad wordt Museum Boijmans Van Beuningen met de beeldentuin een plek waar mensen van alle generaties en culturele achtergronden graag naar toe gaan. Er gebeurt zoveel dat er telkens een reden is voor een bezoek. Met zowel monumentale als tijdelijke kunst, informele street art, pop-ups en evenementen. Zo presenteert Rotterdam trots zijn vernieuwde Museum Boijmans Van Beuningen.

Buitenhof

Buitenhof Plaza

Binnenhof

Bodon interieur

Westersingel

Museumparkstraat